

2024-06-20

Gryaab AB, Box 8984, 402 74 Göteborg, [031-64 74 00](tel:031-647400), gryaab.se

Utredning av misstänkt privat skrotförsäljning

Innehåll

Sammanfattning och slutsatser.....	2
Bakgrund.....	3
Information till presidie, styrelse och personal på Gryaab.....	4
Kartläggning av avfallsströmmar för metallsrot	5
Sammanställda mängder av avfall innehållande metaller	5
Kablerskrot	5
Blandat skrot.....	5
Aluminium.....	5
Rostfritt.....	6
Hantering inom ordinarie verksamhet.....	6
Värdet av skrotfraktioner.....	11
Försäljning av komponenter via handelsplatser för återbruk.....	11
Undersökning genom intervjuer	12
Möjliga förbättringsåtgärder.....	13

Sammanfattning och slutsatser

En anmälan om misstänkt oegentlighet mottogs 2024-06-04 då ett anonymt dokument hittades i en av avdelningschefernas postfack.

Gryaabs VD leder utredning i enlighet med den rutin som finns gällande ”Vid misstanke om oegentlighet eller missförhållande”.

I utredningen har Gryaab inte fått in mer information som tyder på oegentligheter.

Utredningen visar inte, trots noggranna kontroller, något som styrker visselblåsarärendet.

Däremot har många medarbetare berättat för sin chef att de inte känner till det som visselblåsningen gäller.

Gryaab hanterar skrot och avyttring inom flera avdelningar. Ekonomifunktionen har tillsammans med ledningsgruppen följt olika pengaflöden som har med cirkulära affärer att göra utan att hitta några oegentligheter.

Därmed drar VD och ledningsgruppen slutsatsen att oegentlighetsanmälan var ett missförstånd.

Härmed avskrivs anmälan. Om ny information skulle komma fram så öppnas utredningen upp igen.

Bakgrund

En anmälan om misstänkt oegentlighet mottogs 2024-06-04 då ett anonymt dokument hittades i en av avdelningschefernas postfack, se nedan.

Anonym visseblåsare som är rädd för repressalier som föredrar anonymitet

Det pratas väldigt mycket om att det säljs skrot för stora belopp på Gryaab.

Pengarna går inte tillbaka till företaget och delas heller inte upp av personalen.

Kutym är att inte skvallra på kollega även om det stör väldigt många medarbetare.

Stöld på sin arbetsplats när det handlar om femsiffriga belopp är allvarligt.

Varför inte kalla in personal som hanterar metall och ställa direkta frågor att ni vet att det förekommer metallstöld på Gryaab och för att inte bli misstänkt behöver namn fram.

Alla på berörd avdelning vet exakt vem och vad det handlar om.

Detta är riktigt allvarligt och kommer att skickas vidare till staden inom kort om inget händer.

Kontakt tas med VD och beslut fattas att ett möte med VD och stabschef ska hållas dagen efter, 2024-06-05. Vid mötet utgår fortsatta åtgärder från den rutin som finns gällande ”Vid misstanke om oegentlighet eller missförhållande”. Vid mötet planeras den fortsatta utredningen av ärendet enligt nedan:

1. Information till presidie den 5 juni om att det har kommit in en anmälan.
2. Information till avdelningschefer, gruppchefer och fackliga representanter måndagen den 10 juni.
3. Eftersom anmälan är så pass kortfattad kommer VD att efterfråga kompletterande information på personalmöte den 12 juni.
4. Information till styrelsen den 13 juni på styrelsemöte.
5. Kartlägga flöde av skrot i organisationen samt ekonomiska transaktioner i samband med det. Därefter göra en rimlighetsbedömning om det verkar finnas svinn i systemet.
6. Undersökning genom intervjuer av de delar av organisationen som hanterar skrot enligt rutin.
7. Sammanfattning av utredning och slutsatser samt eventuella påföljder.
8. Information till organisationen och styrelsen.

Information till presidie, styrelse och personal på Gryaab

Till presidie, styrelse och personal utgick den första informationen muntligen. Efter personalmötet återkopplade många medarbetare omgående att de inte hade någon kännedom om innehållet i visselblåsarärendet. En medarbetare lyfte en fundering att försäljningen av återbrukade komponenter via till exempel Klaravik eventuellt skulle kunna missförstås av organisationen, då denna inte följer bolagets ordinarie avfallsströmmar. Medarbetaren väljer efter mötet att publicera försäljningsstatistik på Gryaabs gemensamma teamsyta för återbruk i syfte att klargöra hanteringen.

Dagen efter personalmötet skickade VD ut följande mail:

Uppföljning av personalmöte - visselblåsarärende

Karin van der Salm
Till ○ GRP-GRY-ALLA

2024-06-13

Hej!

Som jag berättade på personalmötet har vi fått in ett visselblåsarärende.

Det handlar om en misstanke om att stora mängder skrot säljs för personlig vinning och att det är något som är känt i organisationen.

Vi hittade det anonyma meddelande förra tisdag 4/6, och startade direkt en utredning utifrån den rutin vi har vid misstanke om oegentligheter ("Vid misstanke om oegentlighet eller missförhållande"). Utifrån rutinen och meddelandet har vi kommit fram till att det bästa sättet att hantera det här ärendet är att göra en öppen utredning för att få klarhet.

Därför ber jag dig som har någon information om detta, även från dig som inte vet eller hört något, att prata med HR, en chef, fackombud eller skyddsombud. Alla dessa har sekretess och du förblir anonym. Det går också bra att lägga en lapp i någon av ovanstående postfack om det känns bättre.

Med vänlig hälsning//Karin

Karin van der Salm | Verkställande direktör
Gryaab AB |
Box 8984, 402 74 Göteborg | Sweden
Besöksadress: Norra Fågelrovägen 3, 418 34 Göteborg
T: +46 31 64 74 89 | M: +46 707 857489 | Vx: +46 31 64 74 00
karin.van.der.salm@gryaab.se | www.gryaab.se

Ingen ny information har framkommit efter att ovanstående mail skickades ut.

Kartläggning av avfallsströmmar för metallskrot

Sammanställda mängder av avfall innehållande metaller

Kabelskrot

1-4 ton/år under perioden 2017-2023. Medel för perioden är 2,5 ton/år. Mängderna varierar beroende på vilka arbeten som utförs. Kabelskrot uppstår när komponenter/anläggningsdelar skrotas och som spill vid installationsarbeten.

Blandat skrot

Mängden varierar beroende på mängd skrotning.

År	Mängd TF	Mängd Projekt
2023	46,8 ton	26,2 ton (AS kompressorer) 22,2 ton (etanoltankar) 4,8 ton (grovgaller)
2022	16,6 ton	0,5 ton (bräcke skorsten)
2021	14 ton	2,4 ton (AS kompressorer)
2020	23,7 ton	152 ton (rivning Syrhåla)
2019	22,3 ton	14,5 ton (Ventilation IN)
2018	11,4 ton	14,5 ton (Ventilation IN)
2017	38,9 ton	0

Aluminium

0-1,1 ton/år under perioden 2017-2023.

Gryaab använder väldigt lite aluminium och de ringa mängderna som mottas av Renova är rimliga.

Rostfritt

År	Mängd TF	Mängd Projekt
2023	4,7 ton	0,7 ton
2022	2 ton	0
2021	8,9 ton	0
2020	7,2 ton	3,9 (rivning Syrhåla)
2019	12,6 ton	0
2018	1,8 ton	0
2017	1,2 ton	0

Hantering inom ordinarie verksamhet

Uppsamling av metallskrot från verkstäder samlas upp i behållare enligt bilden nedan. När en behållare är full töms den med hjälp av truck i containrarna vid miljöstationen.

Sortering görs i fraktionerna metallskrot, aluminium och rostfritt.

Komponenter som monteras ned, t ex skrotade pumpar, rörledningar etcetera, körs direkt till containrarna vid miljöstationen.

För kabelskrot finns en motsvarande behållare som också töms vid miljöstationen.

Fastighetsgruppen har i uppdrag att förvalta miljöstationen och har en upplagd rondering där mängderna i avfallscontainrarna kontrolleras. En gång i veckan kontrolleras fyllnadsgraden i respektive container. Kontrollen görs normalt av samma person och denna person har bra ordning på om volymen skrot skulle ändras utan att beställning av hämtning har gjorts. Containerarna för metallskrot är placerade så att de inte går att öppna, vilket innebär att det behövs ett fordon med lyftmöjligheter för att kunna ta skrot från dem.

När en container är full görs en beställning till Renova som hämtar avfallet. Renova gör en sortering och kontroll av innehåll i containrar och skickar sedan en kreditfaktura enligt nedan.

renova

Avancerad sök

Exportera till Excel

Att hantera 0 Alla fakturor 358 Q. Ska hanteras av Q. Hanterad av

Fakturanummer	Referenser	Leverantör	Fakt.datum	Förf.da...	Info	Status	Belopp	Organisation
> 6768900950136	B720, KF0000	RENOVA MILJÖ AB	2024-05-03	2024-06-02	€	Klar	14 402,00 SEK	B720 Gryaab
> 6768900949435	B720, ESE000	RENOVA MILJÖ AB	2024-05-03	2024-06-02	€	Klar	20 420,00 SEK	B720 Gryaab
> 6768900950235	B720, KS0000	RENOVA MILJÖ AB	2024-05-03	2024-06-02	€	Klar	1 261,00 SEK	B720 Gryaab
> 6768900949732	B720, Grovrens drift CCA 000	RENOVA MILJÖ AB	2024-05-03	2024-06-02	€	Klar	15 772,00 SEK	B720 Gryaab
> 6768900949633	B720, GJO000	RENOVA MILJÖ AB	2024-05-03	2024-06-02	€	Klar	2 508,00 SEK	B720 Gryaab
> 6768900950433	B720, SSJ 000	RENOVA MILJÖ AB	2024-05-03	2024-06-02	€	Klar	3 082,00 SEK	B720 Gryaab
> 6768900949237	B720, ANY000	RENOVA MILJÖ AB	2024-05-03	2024-06-02	€	Klar	4 380,00 SEK	B720 Gryaab
> 6768900949336	B720, CCA000	RENOVA MILJÖ AB	2024-05-03	2024-06-02	€	Klar	1 019,00 SEK	B720 Gryaab
> 6768900950532	B720, Gryaab AB	RENOVA MILJÖ AB	2024-05-03	2024-06-02	€	Klar	10 582,00 SEK	B720 Gryaab
> 6768900949138	B720, IAH000	RENOVA MILJÖ AB	2024-05-03	2024-05-03	€	Klar - Kredit	-31 402,00 SEK	B720 Gryaab
> 6768900949039	B720, CCA000	RENOVA MILJÖ AB	2024-05-03	2024-05-03	€	Klar - Kredit	-17 713,00 SEK	B720 Gryaab
> 6768900213030	B720, Grovrens drift Cca 000	RENOVA MILJÖ AB	2024-04-03	2024-05-03	€	Klar	68 454,00 SEK	B720 Gryaab
> 6768900213436	B720, Ryaverket	RENOVA MILJÖ AB	2024-04-03	2024-05-03	€	Klar	8 167,00 SEK	B720 Gryaab
> 6768900213535	B720, IAH000	RENOVA MILJÖ AB	2024-04-03	2024-05-03	€	Klar	23 090,00 SEK	B720 Gryaab
> 6768900212834	B720, Grovrens drift CCA 000	RENOVA MILJÖ AB	2024-04-03	2024-05-03	€	Klar	15 679,00 SEK	B720 Gryaab

Tidigare 2 av 58 Nästa

Vid genomgång av fakturorna har det noterats att de konteras på olika sätt, en del konteras på konto 4646 Verksamhetsavfall och andra på 3612 Försäljning av skrot. Lämpligen bör all försäljning konteras på samma konto, 3612 Försäljning av skrot. Detta för att skilja på kostnad och intäkt samt skapa möjlighet att följa flödena på ett enklare sätt.

*Konto	*Ansvar	Projekt	Spec	Akt/AO	Objekt	Period fr.o.m.
3612 Försäljning av skrot	650 650 Driftplanering			OPLAN Oplanerat underhållsdrift	IN Inkommande pumpstation	

1 artiklar i denna kontering

Rad	Artikelnnummer	Beskrivning	Kommentar	Bilaga
1	-	Avser perioden: 2024-04-01 - 2024-04-30		

Fakturabild Bilagor (1) Utökad logg

1 / 1

Kreditnota Renova Miljö AB	Fakturadatum 2024-05-03 Sista betaldatum	Fakturanummer 6768900949039 Orderreferens
	Faktureringsperiod start 2024-04-01 Faktureringsperiod slut 2024-04-30	Beställarreferens CCA000 Belopp att betala 17 713.00 SEK
KÖPAREN Gryaab AB Adress Intraservice 40538 GÖTEBORG SE ID: 137234-1 Organisationsnummer: 5561372177 [0007] Köparens namn: Gryaab AB Momsregistreringsnummer: SE556137217701	Anteckning Kundnummer: 137234-1. Renova AB och Renova Miljö AB byter från Swedbank till Nordea under Q2 2023. Inget ändras i fakturalayouten och samma bankgironummer skall användas framgent.	

255

Lämna din kommentar här...

Visa Kommentarer (2) Logg (4)

Händelse: Faktura skickad till ekonomisystemet
2024-05-08 19:41

Händelse: Attesterad
2024-05-08 19:41
Skulle utföras av: Axel Flygare
Utfördes av: Axel Flygare

*Konto	*Ansvar	Projekt	Spec	Akt/AO	Objekt	Period fr.o.m.	Antal
4646 Verksamhetsavfall	350 350 Fastighet		AV01 Grovvavfall				

1 artiklar i denna kontering

Rad	Artikelnummer	Beskrivning	Kommentar	Bilaga
1	-	Avser perioden: 2024-04-01 - 2024-04-30		

Fakturabild

Bilagor (1)

Utökadlogg

255

Lämna din kommentar här...

Visa Kommentarer (2) Logg (4)

Händelse: Faktura skickad till ekonomisystemet
2024-05-13 08:50

Specifikation_6768900949138.pdf

TheServer Theserver

2024-05-07 09:31

Välj en bilaga att förhandsgranska

Till varje faktura från Renova skickas en fakturaspecifikation där det anges vilken fraktion som de har mottagit, hur mycket som har mottagits samt ersättning för respektive post.

Fakturaspecifikation

Sid 1(1)

Faktura-nr/Ocr nr: 6768900949138

Uppdragsadress: Norra Fågelrovägen 3, 418 34, GÖTEBORG

Kundens adress-ID: Ryaverket

Utfört/Period:	Beskrivning	Antal	Enhet	Å-pris	Belopp	Contrn	EWC	Dekl	Vår ref	Beställare
240415	Skrot återbetalning	2.56	ton	-2725.00	-6976.00				2362410	
240430	Rostfritt stål återb	2.36	ton	-10350.00	-24426.00				2367312	
	Delsumma:				-31402.00					

Värdet av skrotfraktioner

Nedan anges några exempel på aktuella skrotpriser för olika metaller, vilket baserat på marknadsförhållanden och efterfrågan:

- Järn och stål: 2-2,40kr/kg.
- Aluminium: 8-12kr/kg.
- Koppar: 68-80kr/kg.
- Rostfritt stål: 12-16kr/kg.

För att komma upp i ”femsiffriga” belopp behövs till exempel försäljning av minst ett ton stål av rostfri kvalitet. Ännu större mängder behövs för materialen järn och stål. Koppar har ett högre värde. På Gryaab finns endast koppar i kablar där mängden avfall som genereras är begränsad.

Försäljning av komponenter via handelsplatser för återbruk

Vid beslut om att befintliga maskiner, material eller komponenter står inför att utgå, görs detta enligt en utarbetad rutin.

Nedan anges exempel på avyttring på sajten Klaravik. Respektive försäljning dokumenteras i excel och intäkterna registreras på respektive projekt.

Dokument > General > Återbruk > 1. Avräkning sålt på Klaravik

 Namn ▾
 Avr Klaravik_2022_DECEMBER_GRYAAB AB (16104)_4773-12-16104-4_fortida.xlsx
 Avr Klaravik_2022_NOVEMBER_GRYAAB AB (16104)_2228-11-16104-3.xlsx
 Avr Klaravik_2022_NOVEMBER_GRYAAB AB (16104)_697-11-16104-2_fortida.xlsx
 Avr Klaravik_2022_OKTOBER_GRYAAB AB (16104).xlsx
 Avr Klaravik_2022_OKTOBER_GRYAAB AB (16104)_72-10-16104-1.xlsx
 Avr Klaravik_2022_OKTOBER_GRYAAB AB (16104)_fortida.xlsx
 Avr Klaravik_2022_SEPTEMBER_GRYAAB AB (16104).xlsx
 Avr Klaravik_2022_SEPTEMBER_GRYAAB AB (16104)_fortida.xlsx
 Avr Klaravik_2023_APRIL_GRYAAB AB (16104)_20418-04-16104-6.xlsx
 Avr Klaravik_2023_JANUARI_GRYAAB AB (16104)_8896-01-16104-5.xlsx
 Avr Klaravik_2023_MAJ_GRYAAB AB (16104)_24820-05-16104-7.xlsx
 Avr Klaravik_2024_APRIL_GRYAAB AB (16104)_71499-04-16104-10.xlsx
 Avr Klaravik_2024_MARS_GRYAAB AB (16104)_66393-03-16104-9.xlsx

Undersökning genom intervjuer

Chefer och utvalda medarbetare på Gryaab har intervjuats. I samband med intervjuer har det vid enstaka fall framkommit vaga antydningar om att det har förekommit någon form av otillåten hantering av metallskrot. Detta spår har inte kunnat bekräftas då uppgifterna har varit för ospecifika och baserats på rykten. Inga ytterligare ledtrådar har lämnats av personalen.

Många medarbetare har berättat att de inte känner till det som visselblåsningen gäller, vilket talar emot visselblåsarens formulering i brevet. Där påstås det att ”Alla på berörd avdelning vet exakt vad och vem det handlar om”.

Det har också kommit fram från flera håll information om att det kan handla om ett missförstånd. Missförståndet skulle grunda sig i att intäkterna från försäljning/avyttrande av komponenter inte skulle hanteras rätt. Kontrollen visar dock att avyttring går korrekt till men att rutinerna i alla situationer inte är tydliga eller kända i organisationen. Arbetsgången och rutiner kring avyttring kan behöva tydliggöras för att skapa en entydig hantering, minska risker för oegentligheter samt öka transparensen.

Möjliga förbättringsåtgärder

Nedan reflektioner har definierats som möjliga förbättringsåtgärder för att få en bättre kontroll över Gryaabs flöden kring skrotning och avyttring av utrustning. Dessa kommer att värderas och införlivas i den mån de anses göra nytta.

- Installation av kameror vid miljöstationen.
- Genomgång av årets planerade arbeten för att göra en bedömning av hur stora mängder avfall som kommer att genereras. Då kan vi få en tydligare förklaring på avvikelser i mängder.
- Utarbetad rutin för material och utrustning som ska utgå, färdigställs i skrift och läggs in i verksamhetshandboken.
- Arbetsgången och rutiner kring avyttring tydliggörs med fokus på pengarhantering och kontering av intäkter.